

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: **Dr. Dudek János.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasásos petitsor ára bélyegen kívül 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor. 60 fill. bélyeggel együtt.

Tanulságok a vármegyei sorozásból.

Szokolca város és járásban bevégződve a sorozás, most a beérkezett adatokból teljes képet nyerhetünk a katonai állítás eredményéről. Nem valami öröndetes kép, de hát meg kell néznünk, hogy okuljunk belőle; annál is inkább, mert vármegyénkről ilyen csoportosan összeállított kimutatást, mely százalékokban is volna feltüntetve, még sehol sem olvastunk.

Elszomorító a tény azért is, mert azt látjuk belőle, hogy az ifjuság, »a haza reménye« annyira satnyul, miszerint némely járásokban a fegyverképtelen és nyomorékok száma egyenlő a besorozottak számával, sőt vannak járások, ahol a testi nyomorúság jelentékenyen felülmulja azt.

Jól megjegyzendő, hogy nem a visszahelyezetteket értjük, kik jövőre, vagy két év múlva talán alkalmasaknak bizonyulnak, hanem a fegyverképtelenek alatt azokat akarjuk kifejezni, kik a sorozó-bizottság által egyszer s mindenkorra megbélyegeztettek vagyis végkép alkalmatlannak találtak.

E tekintetben nem állanak más vármegyékből hasonló adatok rendelkezésünkre, sem pedig vármegyénk előbbi évfolyamaiból arány-számok. Pedig ez volna

a legérdekesebb. Csupán arra szorítkozunk, hogy »katonai szemlét« tartunk egyes járásaink fölött, s kipuhatóljuk az okokat, amennyiben az e nemű kezdetleges statisztikai adatokból következtetéseket vonni lehet.

A vármegye 15 sorozó járásában (vagy városában) felhivatott összesen 8938 egyén, kikből az ujoncjutalék javára besoroztatott 1882, vagyis a katonaköteleseknek éppen 21 százaléka; népies nyelven szólva, nálunk a sorozásra köteles ifjak közül minden ötödik beválik.

Ha most vesszük a járásokat egyenként és csoportosítjuk a sorozási eredmény főbb tételeit, u. m. a katonaköteleseket, a besorozottakat, a fegyverképteleneket és a távolmaradottakat, akkor a következő eredményre jutunk.

Nyitrvármegyében a sorozásra felhivatottakból

	besoroz.,	fegyverképt.,	táv. m.
Privigyei járás	13·8%	18·4%	11%
Miava járás	14·8%	15·3%	18·5%
Zsámbokréthy járás	25·3%	16·7%	12·1%
Vágújhelyi járás	14·1%	14·1%	19·9%
N.-Tapolcsányi járás	28·8%	18·6%	13·6%
Nyitra város	21·6%	11%	44%
Pöstyéni járás	12·6%	19·7%	14%
Szenici járás	23·4%	14·1%	26·3%
Nyitrai járás	28·1%	16·2%	19·7%
Galgóci járás	29·4%	16·9%	15·1%
Vágsellyei járás	33·1%	17%	10·4%

	besoroz.,	fegyverképt.,	táv. m.
Érsekújvári járás	21·4%	22·3%	10·3%
Érsekújvár város	26·3%	17·9%	17·1%
Szokolcai járás	13·2%	19%	23·5%
Szokolca város	9·1%	9·1%	28·3%

Eszerint a sorozásra meghívott katonakötelesek közül legtöbb vált be a vágsellyei járásban, azután következő sorrendben jönnek a járások: Galgóc, N.-Tapolcsány, Nyitra, járás, Érsekújvár, város, Zsámbokréthy, Szenic, Nyitra, város, Érsekújvár, járás. — Ezekben valamennyiben az átlagos 21% megvan. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy Nyitra városában a sorozásra behívott hadkötelesek közül 104, azaz 44% nem jelent meg, ami ilyen nagy arányban sehol sem fordul elő, úgy bizvást állíthatjuk, hogy katonaképes hadkötelezettekben valamennyi sorozó kerületben Nyitra városa áll első helyen, és még a vágsellyei járást is messze felülmulta volna. Az átlagos 21% alul pedig ilyen sorrendben következnek a járások: Miava, Vágújhely, Privigye, Szokolca járás, Pöstyén és Szokolca város.

Szokolca város és járás nyilván azért is került az utolsó helyre a besorozottak számarányát tekintve, mert ott legutoljára történt a sorozás, a vármegyére kivetett hadköteles szám már befejeződésben lévén, válogatósabb volt a sorozó-bizottság. Mert

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Szamaraink.

Nehogy — mint ez már szegény magammal megesett — ezen tárcában ismét valaki vonatkozást fedezzen fel, eleve is kijelentem, hogy valószínűleg négy lábú szamarainkról szándékozom elmélkedni és tiltakozom minden oly inszINUÁCIÓ ellen, mely nemcsak ujjalag kellemetlenséget zúdítson árva fejemre, hanem egyenesen sértődő felháborodást is kelthetne ezen igazán hasznos állataink körében.

Voltaképpen Németország állatvédő egyleteinek buzgó tevékenysége irányította figyelmemet szamarainkra, a hol ezen védegyetek gyöngédségének közbelépése eredményezte azt, hogy a kutyáknak mint vonó állatoknak alkalmazása betiltatván, pótló vonó erőről kellett gondoskodni; mely az eddig kutyák által végzett szolgálatot jobban és ép oly olcsón teljesíteni képes.

És a mit szamaraink legvérmesebb álmaikban sem képzelének, Németország figyelme feléjük irányult. Szamaraink keresettek lettek; mi több, a nemzetközi értékpiacon becsük, áruk emelkedni kezd.

Végre tehát mégsem oly rossz dolog számárnak lenni Magyarországon!

Ezen örömteljes tény ösztökélt elmélkedésre.

Már gyermekkoromban sehogy se fért meg az eszemmel, hogy akkor, midőn bárki is mást ostobának, lomhának szidalmazni, szóval a teremtés uraságának magasztaláról az állatvilág inferioritására lökni akar, azt »sans frase« számárnak mondja. Nem fért meg pedig azért, mert juhászunknak a szamarát jól ismertem, és abban a logika, számítás és politikai furfang oly sok jelét tanultam becsülni, melyet bármely két lábú névrokona is megirigyelhetett volna.

Szerény magamban is már gyermekkoromban megnyilvánult az életünk végeig hűen kísérő emberi ösztönünk; a szamaragolás élvezete. A gyermekkorban ez a kedvtelés egyelőre a számáron való nyargalásban nyilvánul. Már a későbbi kor szakáiban, vannak a szamaragolásnak százele változatai. Hát én is alávétve az emberi gyarlóságnak, mi tőrés-tagadás benne, bizony szerettem a »Cifrán« — ez volt szamarunk díszes neve — nyargalászni. De ez sohasem sikerült addig, míg neki egy jó karéj sós kenyérral nem kedveskedtem. Üres kézzel nem engedett felülni. Hát kérem számár volt ez a számár?

Dehogy is volt!

Mikor már azt hitte, valószínűleg fejben kiszámította, hogy a sós kenyeret megszolgálta, oda vitt a rét ároktöltésére, a lejtőnek fejjel állt, úgy hogy hátsó része magasabban volt, akkor egyszerre kirúgott a két hátsó lábával s én zsupsz a két lába közé szegett füles fején keresztül lerepültem a fűbe, akkor utcu futott a birkaakolba haza. No de én sem voltam számár. Csakhamar megtanultam, hogy a combjaimmal és térdemmel megtarthatom magam a hátán. »Cifra« látva, hogy ezt a fogását kitanultam, jövőre úgy szabadult meg alkalmatlankodó terhétől, hogy oda dörgölődött velem együtt a szalmakazalhoz, persze ott volt az én balfülem is meg az arcom azon fele. Megint kifogott rajtam.

Egész verseny fejlődött ki közöttünk. Valahogy zablát kerítettem s ennek segélyével elkerültem ezután a szalmához való dörgöltetésemet. De »Cifra« se hagyta abba. Oldalt már nem mehetett, fájt a pófája a zablától. Mást eszelt ki. Úgy tette, mintha megadná magát s vigan üggett velem össze-vissza, majd száguldozásba csapott át, s ily tempóban a kerítéskapu ostorfája alá futott, engem pedig a kereszt ostor mellbe ütve lészállított róla.

Ezzel aztán hiába mondta bárki is, hogy számár a »Cifra«, nem hittem. Kifogott az raj-

nem hisszük, hogy Szokolca városa vagy környékének egészséges, jómódu népe éppen legkevesebb alkalmas emberanyagot szolgáltatna Mars fia közé. Ezt abból is lehet következtetni hogy a fegyverképtelenek rovatában Szokolca város a legkedvezőbb arányszámot mutatja. Teljesen érthetetlen azonban Póstyén, hol a nép viszonylag szintén jómódu és a sorozás elég korán volt ahoz, hogy a bizottság mindentől eltekintve szabadon válogathattott az emberekből.

A fegyverképtelenek közt legroszabul járt az érsekújvári járás, s utána jön a póstyéni, valamint Nagy-Tapolcsány és Privigyé erősen vetekednek a kétes dicsőségért, hogy melyiknek van több nyomorékja. Ezután Érsekújvár város és az egészséges ember anyagban bővelkedő vágsellyei járás következik. Mintha csak azt akarná mondani a statisztika, hogy hol fény van, ott árnyak is kell lennie.

Az ismeretlen tartózkodású katonakötelesekre nézve Nyitra áll első helyen páratlan arányszámával.

Itt ugyanis több, mint minden negyedik ember ismeretlen, vagyis 316-ból 80-ról nem tudják, hol van. Ezt talán első sorban a pártucái mozgó lakosságnak lehet tulajdonítani, mely ma itt van, holnap tudja Isten hová ment kenyeret keresni. Míg ellenkezőleg a miavai és szakolcai járásokban 700 és 800-nál több katonaköteles közül csak 2 ismeretlen, Szenicen 880 közül csak 8. Tekintve, hogy már ez előtt 15 esztendővel a sorozásra meg nem jelentek száma országos átlaga volt 1000 közül 145, Nyitramegyében pedig 1000 közül 175, e szám nagy visszaesést mutat.

Gullner Gyula.

„Aldás nem lehet az olyan közigazgatáson, sem itt a miniszteriumban, sem a törvényhatóságokban, sem a községekben, a hol az és azok, a kik a közhatalmat kezelik, nincsenek áthatva

tam. Bebizonyította, hogy számítani, gondolkodni és a körülményekhez alkalmazkodni is tud. Miért bántjuk meg tehát ezt az okos állatot, hogy a buta, terv nélkül a körülmények józan számbavétele nélkül élő, pöffeszkedő, leha embereket számárnak mondjuk.

A budapesti állatkertben egyideig egy okos kis elefánt szomszédja egy szamár volt. Ez volt az elefánt játszó eszköze. Ormányával átnyulkált a kerítés gerendáin, cibálta a fuleit, sörényét, oda húzta a kerítéshez; a kis csacsi túrta mindezeket, de consequenter mindennap megette az elefánt finom köteg szénáját. Míg az vele kötekedett, a szamár egész nyugalommal rágta a szénát.

Melyik volt a szamár!?

Még egy más erénye is bámulandó. A szamár, már az igazit értem, sorsával megelégedett, alkalmazkodik a viszonyokhoz. Ha kell, bogáncsot eszik és temperamentuma ép oly, mintha zabot ropogatna. Hát nem mély életbölcsesség ez?

De furfangos is!

Egyik uradalomban két szamár volt alkalmazva a kertésznél kisebb fuvarozási munkát végzendő. Ez uradalomból minden héten a kertész zöldséget és kerti terményeket szokott szállítani az uraságnak, mit nyáron a majorbeli igás fogattal eszközölt, lévén a szamarak nyáron a

attól a gondolattól, hogy ők nem urai de szolgái a közügynek és az ország lakosságának;

— „ha a tisztviselő nem érzi azt, hogy ő mint a közhatalom letéteményese, nem arra van rendelve, hogy gátul és akaddlyul szolgáljon az ország lakosságának szellemi és anyagi boldogulása útján, de *rendelve van arra*, hogy a *törvénynek és rendnek védő pajzsa* alatt ne csak boldogulni engedjen, de boldogulni *segítsen mindenkit*.”

„Az a kinek nincsen érző szive az egyszerű nép érdekei iránt, a ki nem szereti a népet, jó tisztviselő nem lehet, mert az ilyen tisztviselőnek a kezébe letett hatalom *fenyítő vesszővé válik* akkor is, midőn annak a hatalomnak a *gyengék istápolásában támaszul* kellene szolgálnia.”

Harminchárom évnek kellett elmúlnia, míg ezeket a szavakat a közigazgatási tisztség ez előkelő helyéről Gullner Gyula belügyi államtitkárától meghallhattuk.

Harminchárom évnek, alkotmányunk helyreállítására óta!

Az absolutismus szellemölő zsarnoksága és a provizorium kétszínű farizeismusa nem volt elég tanulságul ahoz, hogy mindkettőnek hibáit, bűneit, átkát, alkotmányos életünk harminchárom éve alatt többszörte meg ne ismételjük; és csak midőn az autokratikus önzés lábba tapodott már mindent, a mi egy szabad országban szent: választ, meggyőződést, elvűséget, törvényt, igazságot és jogot; és telhetetlen orgiái közepette még létünk alapjait is megintogtatta, a midőn a „Tisza lex“-párt pronunciamentójával, alkotmányunk alap-törvényeit arcul csapta; akkor támadt fel a jobblelkűek elszánt, eddig tétlenségre kárhoztott, számra látszat szerint kicsi, de az egész magyar nemzet közérületét visszatükrözöttet phalanxa és megdöntötte az alkotmányos szabadság nemtője helyett, hazugságul felállított önző párturalom agyaglába Bafomet bálványát.

S ime most halljuk csak Gullner Gyula belügyi államtitkár egyszerű keresetlen, de annál igazabb szavaiból, harminchárom év múlva azt, ami lelkünket Bach és Thun absolut korszakának zsandár uralma alatt, szenvedéseink elviselésére edzett; — azt a mi a renegátok gyűlölt tobzódásakor, reménynyel kecsgettetett;

„nem lehet áldás oly igazgatáson, oly uralkodáson, oly kormányzaton, a mely a gondjaira, kormányzatára bizott nép, javával, érdekeivel, jólétével nem törődik, hanem annak urának, zsarnokának tekinti magát.

Gullner Gyulától, kellett harminchárom év múlva meghallanunk, hogy a nemzet zömét, a

kerti körüli egyéb munkával elfoglalva. Télen az igás fuvar jobban lévén igénybe véve, a szamarakra került a sor, és minden esütörtökön ők bandukoltak be a központba. Az őszi esőzések elrontván az utakat, szamaraink is keservesen érezték a vicinális utak állatkinzó, kegyetlen voltát.

Egyik hét szerdáján a kastélykertben lelegészni szokott két szamár eltűnt. Keresik, nincs sehol. Pedig szállítani kell zöldséget. Hiába, igás fogatot kellett rendelni. Csütörtök este felé a szamarak megkerültek. Hol voltak? Senki sem tudta. És így ismétlődött minden hét szerdáján, egypár héten át. Csütörtökön este felé a két szamár ott lelegészett a parkban.

Végre reájöttek, hogy az egyik melléképület pincéje nyitva volt, nehogy az egyik helyiségben felhalmozott répa megfűljön. Ezt csacsi-jaink felhasználták, és elkerülendő a keserves utat, minden szerdán lementek a pincébe s ott töltvén ez éjet, csak csütörtök este jöttek elé. Jól tudva, hogy ekkor már a zöldség be van szállítva.

Hát nem nyilvánítottott általuk bizonyos politikai furfang?

És most ezen, ily kiváló tulajdonságokkal bíró hasznos és derek állatkinak tömegesen viszik Németországba! Midőn e felett a minap el-

népet, nem tekintheti senki sem büntetlenül kisorsajátítási tárgy gyanánt.

Harminchárom év kellett ahoz, hogy mindezeket nyilván és megcáfolatlanul belássuk, hiszen most már a belügyi államtitkár ajkairól hallottuk ezt.

Arany szavak!

Méltók, hogy mint a régi törvényhozásánál, márványba vésvé kifüggesztessenek, a rostrumon.

Kifüggesztessenek, örök márványba vésvé az új országház fölé; — kifüggesztessenek minden kormányzati palota és középület bejárata fölé; ki minden törvényhatóság tanácskozási termében és minden hivatalának ajtaján; künn a járások hivatalának bemeneténél, minden község házában és bírói táblája felett.

Azonfelül minden tisztviselőnek ezentul, a miniszterelnöktől kezdve egész az utolsó falusi bakterig, a hivatalos esküjök után, Gullner Gyula szavait kellene könyv nélkül elmondaniok és csak ezek hibátlan elmondása adjon az elfoglalandó hivatalra képesítést.

És legyen minden közpályára lépni akaró vizsgálónál az első kérdés, és ha csak erre helyesen felelt meg, bocsátandó a többihez.

Szóval ezen szavak legyenek minden tisztviselő *religiója*, úgy mint minálunk a katolikusoknál az apostoli hitvallás, melyet minden gradus minden stallumnál meg kell ismételni, mert e nélkül nincs üdvösség!

Minden hivatalban legyenek Gullner szavai kifüggesztve ép úgy, mint a lázrohamosan kialakított köpködési tilalom, hogy a korrupció és visszaélések, nemzedékeket pusztító gümő ragály terjedése megakadályoztassék.

És ha tőlem függne, reávéstném e szavakat kőkoloncokra és ezeket a koloncokat, mint a pákosztos vadászó kuvaszoknak, azon köztisztviselők nyakára akasztanám, a kik harminchárom éves alkotmányos életünk alatt erre reaszolgáltak. Nemcsak hogy ne vadászhasanak többet, hanem intő példa gyanánt a reájok következő nemzedékek számára, mint járnak azok a kik akkor is vadásznak, a mikor tiltva van. *Kivánsi.*

Levelezés.

Gőzhajó a Vágon.

Negyed, 1900. ápril 26.

Tisztelt Szerkesztő úr!

A Vág-gőzhajó társaságnak megalakulása már csak idő kérdése. A folyó hajózhatóvá tétele

szörnyűköttem és ezt egykedvűen pófékelő urambátyámnak elpanaszoltam, az pipaszár csutorájával kétfelé simítva szürke bajuszát, egykedvűen dörmögé:

„Ne búsulj öcsém, marad azért még elég szamarunk itthon.” *Simplex.*

Estefelé.

Mikor fölért a hegyoldalra, s megcsapta a tavaszi alkony csodás, kakukfű illatos levegője, nevétségesen elérzékenyült. Feje kissé kábult volt, mint rendszeren az olyan embereké, a kik éjszakai a kávéházakban töltik, kártya, szeszes ital mellett, s nappalaikat átaluszszák otthon vagy az irodában, s a kikket idegeikre bódítólag hat az tán a tiszta, balzsamos lég. Lehevert a bokrok mellé a fűbe, s végig nézett a hegy alatt elterülő városon, s az ezt körülvevő munkásnéptől hemzsegő szántóföldeken. Önkénytelenül dudolni kezdett. Valami régi kis pásztordalt, melyet a gyermekek énekelnek, mikor tavasszal először játszanak a domboldalon, először sütkéreznek a meleg napsugáron. Hanem csakhamar abban hagyta. Lassan, majdnem félfénken nézett körül, mintha attól tartana, hogy valaki a szájára út érte...

érdekében egyre erősebben egybeverődő társadalmi mozgalomnak nemsokára — tán még ez idén is — sikerülni fog ebbeli tervét megvalósítania. A fővárosi és vidéki sajtóban közzétett közlemények folytán, továbbá az elhagyott Vág-vidék fejlődését óhajtó tényezők buzgóságából az eszme felszínen maradt. A közönség, a szakkörök érdeklődése hovatovább nagyobb arányokat ölt. A kereskedelmi és földmívelési miniszterek élénk figyelemmel és jóakarattal kísérik a mozgalmat, melynek élére most Sárközy Aurél, Komárom-megye főispán állt. Nyitra vármegye is megtette az első lépést, amennyiben f. hó 20-án Komáromban a megye nagytermében tartott értekezletre meghívta az érdekelt vágmenti községek megbízottjait.

A vágpartiak lelkes örömmel üdvözölték a komáromi főispán felhívását, melyben a közgazdaság emelését és közlekedési viszonyaink javítását célzó eme törekvést t. i. a Vágon létesítendő gőzhajózás megtestesítését jelentőségeltjes eszmének vallja.

Az értekezlet a községek megbízottainak jelenlétében f. hó 20-án meg is tartatott. Ott láttuk Komárom város képviselőjében a polgármestert, a katonaság részéről két műszaki századost, több képviselőt, Nyitra vármegye képviselőjében Csemiczky Géza vágsellyei főbíró, a kulturmérnökséget, a vágjobbparti társulat főmérnökét, a komárommegyei Gúta, Kamocsa, Keszegfalva, Szimó, Thuri- és Apáczsakállás, Megyeres községek képviselőjét, Nyitra vármegyéből Vágsellye, Farkasd, Tornóc, Magyar-Soók, Szelőce, Tótmegyer, Andód, Negyed megbízottjait. Az értekezlet előadója Konkolyi-Thege Miklós, országgyűlési képviselő és az orsz. meteorológiai intézet igazgatója, volt. Érdekes előadást tartott a Vág-gőzhajózás rövid múltjáról és a módokról, miként lehetne a gőzhajózás eszméjét mielőbb megtestesíteni, továbbá a kivitel finanszírozásáról.

Az értekezlet nagy megnyugtatóással vette tudomásul Medveczky Lajos műszaki tanácsos ki-jelentését, hogy a Vág folyó műszaki szempontból Tornóctól Komáromig behajózható folyó. A földmívelésügyi miniszterium — melynek ressort-jába tartozik — a szabályozásban, úgy hogy a hajózás idővel Szereddél esetleg Galgóccal is összeköthető.

Az értekezlet kimondta a gőzhajózás szükséges voltát, és a kivített részvénytársaság megalakulásával, az érdekeltég belevonásával eszközli. A finanszírozás valamelyik pénzintézet útján fog történni, minthogy a társulat szerény alapon kezdi meg működését, egyelőre csak ötvenezer forint

Nehezen megy a nóta annak, a ki rég elszokott tőle!

Feje fölött a nyárfák tetején larmáztak a rigók, s Kazár Bélának hirtelen eszébe jutott, hogy ő valahol sokat hallgatta a rigók füttyülését... Hol is volt csak?!... Milyen fiatal, s milyen romlatlan volt még akkor! Ott nyaralt a nagybátyjánál, abban a kis, erdős falucsukában, a melynek ma már a nevét sem tudja; hiszen mennyit járt, mennyit utazott azóta!

Estefelé kijártak együtt szalonkát lesni, velük járt a szomszéd birtokos — s igen... mintha tegnap lett volna csak: kirándult apja mellett a szomszéd szép, ifjú leánya is. Lepihent velük a gyepre, s nagy ábrándos szemével leste ő is a szalonka jöttét. Mintha látná, a mint ott lépked egyszerű nyári ruhájában a mogyoróbokrok közt.

— Az első szalonkát, a melyet maga lő, én sütöm, s együtt fogyasztjuk el, — mondta a lányka inceselkedve az ifjúval, s Kazár Bélának még most is a fülében cseng kedves, gyöngéd hangja. S jól emlékszik, hogy mikor végre jött a várva-várt vadmadár, s ő felemelte fegyverét el-lene, a leány ijedten csapott kezére. — Szivtelen rossz ember! — mondá szikrázó szemekkel — megölné azt az ártatlan madarat, mikor az örülve a létnek, gondtalanul csevegve száll a léghen!

van szüksége. Ezen összeg elégséges két 50 indictiós lóerejű gőzhajó és egy kisebb tartalék gőzös beszerzésére.

A szükségelt összeg a mint látjuk, még kezdetnek sem nagy; a vágparti községek, Komárom városa az anyagi támogatásra való készségüket be is jelentették. A községek előljáróságai felkértek, hogy az esetleg szállítandó áruforgalomról és személyszállításról hozzávetőleges kimutatást készítsenek.

Az adatok beszerzése után egy küldöttség fogja átadni a miniszternek az érdekeltég memorandumát és hozzájárulást, anyagi támogatást fog kérni.

Erős a hitünk, hogy meglesz e gőzhajózás, mert Sárközy Aurél főispán és Konkolyi-Thege Miklós képviselő csak az ügy sikerülte után nyugszik meg.

Kubicza Terenciusz.

Ujdonságok.

Nemesség adományozás. Elek (Engel) Pál, a budapesti magyar kereskedelmi banknak igazgatója, malomszeghi előnévvel magyar nemességet kapott. Elek Pál, nyitra megyei születésű, fia néhai Engel Mórnak, ki Malomszeghen (Nagy-Surány mellett) bérlő majd földbirtokos volt.

Eljegyzés. Dr. Scheffer Vilmos, pozsonyi aljárásbíró, jegyet váltott Pantocsek Amaliával, dr. Pantocsek József, volt nagytapolcsányi orvos, jelenleg a pozsonyi orsz. kórház igazgatójának kedves leányával.

Esküvők. Kóródy Lajos, vágsellyei aljárásbíró holnap, jövő kedden, örök hűséget esküszik Kassán Oroszy Margit kisasszonynak, Oroszy Géza kir. táblai bíró leányának. — Dr. Trstjanszky Géza, galgóczi ügyvéd, ma esküdt örök hűséget Sándor Marianne kisasszonynak. Sándor Pál, nyitrai ügyvéd és birtokos kedves leányának, a nyitrai írg. testvérek templomában. — Eöry Gyula, jablonci gyógyszerártulajdonos, ugyancsak ma lépett örök frigyre Jakubovics Juliska kisasszonnyal, Jakubovics Sándor, nyitrai elemi iskola igazgató, kedves leányával.

A nyitrai főgimn. szegénysorsú tanulóinak ruha-alapítványára folyton érkeznek az adományok. A legutóbb beérkezettek közül most a következőket közöljük: D. Diera Ignác plebános Felső-Sztrnye 2 korona, Kocsner József esp.-pleb. Szalakusz 2 kor., Reidner Ferenc N.-Tapolcsány 6 kor., Toffel József vendég-lős Nyitra 5 kor., Faith Zsigmond magántisztv. Nyitra 10 kor., Géber Gyula földbirtokos Család 6 kor., Sztranzky Izidor dr. ügyvéd Nyitra 10 kor., Neugebauer Nándor könyvnyomdász Nyitra 4 kor., Polónyi R. Antal esp.-plebános Zay-Ugróc 3 kor., Dovorányi Berthold h.-plebános Vagyóc 1

Kazár a vadász bosszúságával fordult feléje. — Szivtelen rossz ember, igen!... *Nem szeretem többé!* S a kora ősz, elzúllott ember szeme előtt elvonul most annak a sok üres lelkű, cifra bábnak a képe, a kiket azóta ösmert, s a kiknek annyit hazudott, s a kik annyit hazudtak neki... S eszébe jut újra az az önkénytelen vallomás; a tiszta lelkű ifjú leány őszinte vonzalma, a mely érdek nélküli, s olyan ártatlan volt, mint a gyermek első imája...

Úgy érezte magát eme visszaemlékezés alatt, mint a halálos beteg, a kinek ablakán besüt a napsugár, behallik embertársainak egészséges, vidám szava, behallik az élet, s ő érzi, hogy reá nézve minden késő, nem kelhet föl többé...

A gyaloguton fel munkások jöttek hazafelé; vidám pórleányok, feesegeve, énekelve; s Kazár Bélának olyan jól esett volna, ha valamelyik nyájasan köszön neki. Hiszen elhagyatottságunkban vigasztalólag hat néha egy egyszerű barátságos szó, a mit máskor tán föl sem vennénk. Azok azonban idegenkedve néztek reá; az egyik meg éppen valami gúnyos megjegyzést tett, vajjon reá vonatkozott-e?... Úgy érezte, hogy a munkásokkal versenyt nevet az egész erdő, s minden őt neveti...

Zamaróczy Berta.

kor. Filberger Gyula főszolgabíró ivén: Rohács János jegyző N.-Próna, Gyuresó Imre jegyző Rudnó, Lendler István jegyző Gajdel 1—1 kor., Szélessy János jegyző Nádaser és Filberger Gyula dr. Privigyé 2—2 kor. Machovics János főszolgabíró ivén: König Kornél jegyző Drahóc, Vavrovics Andor körjegyző Lopassó 1—1 kor., ifj. Szpál János állatorvos Póstyén, Abaffy Adolf szolgabíró Póstyén 2—2 kor., Machovics János főszolgabíró Póstyén 4 korona. Összesen 66 kor. A legutóbb kimutatott 940 kor. 40 fillérrel együtt 1006 korona 40 fillér. Nyitrán, 1900. április 24. Petrovics László, pénztárnok.

Pótsorozás Nyitrán. A honvédelmi miniszter megengedte, hogy Nyitra városában f. év május havától egész 1901. febr. haváig bezárólag minden hó 5-én, vagy ha ez vasárnap illetőleg ünneppnapra esnék, a következő hétköznapon pótsorozás legyen tartható, mely mindig a nyitrai városházán a nevezett napon reggel 9 órakor kezdődik.

Talált csontvázak és a kuruczrezdes Nyitrán. A Ny. Szemle 15-ik számában „Talált csontvázak“ cím alatt egy ujdonság foglaltatott, — írják lapunknak — hogy „a nyitrai takarékpénztár közraktáraihoz a pályaudvartól egy sínpart rakat, s ezen munkálatnál a munkások mintegy 10 centiméternyi mélységben öt csontváza akadtak. A rendőrkapitány ezen lelet hallatára kiküldte Offenberger rendőrfogalmazót és dr. Munels Lajos városi tisztit orvost, ki megállapította, hogy a csontvázak vagy 200 évig lehetnek még a török hódoltság idejéből a földben, a midőn még török sáncok lehettek ott. A csontvázak a köztemetőbe szállítottak.“ Ez az ujdonság. Nagyon sajnálatos, hogy tüzetesebb vizsgálat és nyomozás nem fogantatott némi jelek és maradványok végett, melyekből legalább valószínű következtetést lehetett volna levonni az oda temettek nézve. A törökök 1663-ik év október végével gyáva árulással jutottak a nyitrai vár birtokába, s már 1664. május 3-án kénytelenek voltak a várat átadni: a helyen tehát, a tábori sáncban belül alig temettek el törököket. De nem lehetetlen, hogy oda temették el *Esze Tamást*, II. Rákóczy Ferenc kurucz ezredesét és társait, kik 1708-ban, a pünkösdi lázongáskor körülbelül azon a helyen elesetek. *Esze Tamás*, tarpai jobbágy, sókereskedő, a Rákóczy mozgalom főmegindítója, hajduvezérével Nyitránál táborozott; 1708. pünkösdi napján a tábori istenítisztelet után Rákóczy hadának reformátusai és katolikusai összeverekedtek. *Esze* a verekedők közé rohant, hogy szétválassza őket. Ez azonban nem sikerült. Az alatt a többi vezér rendelkezésére két seregbontó ágyut hoztak elő, melyekkel a felzendült csapat közé lőttek. Az elesettek közt volt *Esze* is, Rákóczy hű embere. Lehet, hogy az elesett reformátusok a táborozás helyén temettetek el, s a talált csontvázak az ő maradványaik. (Pallas-Lexikon: *Esze*. Vasárnapi Ujság 1868. 27 sz.)

Persze nem Nyitrán. Köztudomású dolog, hogy Érsekújvárott nem régebben egy nagyszabású börgyárat állítottak fel, most újonnan tárgyalásokat folytatnak egy külföldi céggel, egy selyemfonógyár felállítására iránt; és mint hírlík, a tárgyalások eredményre is fognak vezetni.

Leggyorsabb mód a francia nyelv tanulására. Vannak módszerek, melyek a francia nyelvnek megtanulását — úgy mondják — nyolc nap alatt lehetővé teszik, az ugynevezett nyelvtani tölések. Most S. G. barátunk egy előkelő állami tisztviselő, egy esetet beszélt el nekünk, mely szerint a francia nyelvet *egy pillanat alatt* meglehet értenie még annak is, aki egy kukkot sem tudott franciául. Zsolnáról utaztam — meséli S. ur — egy fiatal francia leánnyal, a ki törve beszélte a német nyelvet. Trensénig csak eldiskuráltunk valahogy, persze németül, mert nem tudok franciául, de nem is sejtettem hogy oly hamar megtanulok. Trensénben beszélt egy fiatal ember, aki a hölgyet ugylátszik ismerte és barátságosan köszöntötte; amit a nő viszonzott is. Az ismeretlen fiatal ember folyékony francia nyelven kezdte a társalgást s

igy én el voltam zárva a diskurzustól. Nagy szerencsémre azonban nem sokáig; mert alig hogy néhány szót váltott a hölgygel, hamiskás mosolylyal mondott valamit neki a gallok nyelvén. A nő rámeresztette szemét, eipirult és rám nézett, mintha kérdeni akarta volna tőlem, vajjon értetem-e. A következő pillanatban felemelkedett és akkora — pofont illesztett a fiatal ember arcára, hogy csak úgy tántorgott bele. A fiatal ember elbámult, nem tudom mit tett volna, ha ott nem vagyok, de így tanácsosabbnak tartotta, kimenni a vagon folyosójára, s ott várta be míg a vonat a következő állomáson megállt, hol aztán más kocsiba szállt. Utitársam nem magyarázta meg, hogy mi volt az; de én a pofontól mindent megértettem. Ez esetben kitűnő tolmácsnak bizonyult.

A római zarándoklatban egyházmegyénkben résztvettek a következő egyháziak: Bende Imre nyitrai püspök, dr. Batthyány Vilmos gróf, Belák József, Benyács István, Frastaczky József, Gáli József, Hatrik János, Kardoss Géza, dr. Mihalovics Ede, Podivinsky Ferenc, Simoncsics János, Turcsák József. Továbbá a következő növendékpapok: Benyó Mihály, Bezák István, Chilkó Pál, Cserenyey István, Frastaczky Antal, Filkorn Ferenc, Horváth Géza, Hatala István, Marek János, Paschek Gyula, Redeky Mihály, Simkó Flórenc, Schmiedt Leo, Sztarinsky Pal és Skrabik András nyitraegyházmegyei hitanhallgatók. Velök ment a világiak részéről vármegyénkben a többi közt lovag Chwalibogowski Sándor földbirtokos, gr. Pongrácz Rezső jogász, Szlavitsk Nándor ig. tanító Vágújhely és sokan a nép közül.

Kinevezés. Trstyánszky Kálmán vágsellyei vegrehajtó a gödöllői járásbíróvához hasonló minőségben, Ujfalussy Ferenc vágsellyei jbr. aljegyző az orosházi jbr. Raisz Béla debreceni jbr. aljegyző a nagytapolesányi járásbíróvához albiróvá nevezetett ki.

A nyitrai keresztény nőegylet jövő május hó 3-án tartja évi rendes közgyűlését, a Roskoványi-menház tanácstermében. Az épület Roskoványi püspök emelte. Azonkívül az ő porladozó jótékony keze még most is strjából évenként 500 frtot nyújt a nőegylet céljaira. Szépen megfelelne tehát a nagy alapító iránti kegyeletnek, ha az egyesület is Roskoványi menháznak nevezné meghívójában. Az egylet tiszta vagyona tőkében és értékpapirokban 16,994 frt 57 kr., szőlőértéke a Zoboron 650 frt, készpénzmaradvány 180 frt 99 kr., összesen 17,825 frt 56 kr. — Mult évi tiszta bevétele volt kamat és szelvényekből 825 frt, Roskoványi-alapból 500 frt, vármegye hozzájárulása 700 frt, városi hozzájárulás 1200 frt, kezelési alapra befolyt 267 frt, tagdíjakból 1128 frt 36 kr., Bende Imre püspök urtól tanulók ellátására 3600 frt, Durdik Alajos kanonok hagyatéka 200 frt, dr. Pachner A. és Juhász Gyulától átvéve 203 frt 32 kr. — Az egyesület tőkéből elköltött 2047 frt 35 krt. Erre nézve óhajtható volna, ha jövőben minél kisebb mérvben vennék igénybe a törzsvagyont: mert igaz ugyan, hogy az egyesületnek nem lehet célja tőkéket gyűjteni, de másrészt az is igaz, hogy szegényeiket mindenkor lesznek, megvan írva a szentírásban; de az nincsen megírva sehol, hogy pénzeket is lesz mindenkor aránylag a szegénységhez képest,

Téli gazdasági tanfolyam. Miután IV. nyitrai téli gazdasági tanfolyam költségvetése június hó első felében összeállítandó, fölhívja az egyesület a tanfolyamon résztvenni akarókat, hogy részvételi szándékukat az egyesület titkári hivatalánál június hó 1-ig bejelentésük. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vehetők. A tanfolyam november hó 11-től február hó végéig fog tartani, lakásért, ellátásért és tanításért minden egyes tanuló 24 koronát fizet havonként. Csakis olyanok vétetnek fel, kik eddig is mezei gazdálkodással foglalkoztak, szegényebb sorsú földmivelők ingyenes ellátásban részesülnek.

Városi közgyűlés. Nyitra város képviselő-testülete április 26-án tartotta havi ülését. A tanács javasolja, hogy az új vásártér 710

□-öllel bővítsék ki és erre 4840 koronát szavaz meg. A munkát végzésével Glasner József bizatik meg. A vállalkozó a díjazással kész a jövő évig várni. A tanács továbbá javasolja, hogy a honvéd-laktanya mögötti terület kregyengetésére 3522 koronát szavazzon meg, mely tér aztan az állatvásár próbaterét szolgálja. Palásthy Vilmos drágálja a költséget, mert azt ősszel sokkal olcsóbban lehetne megcsináltatni. Árpási nem ért egyet a házilag munkával, ez veszedelmes precedens volna. Ocskay a tanács javaslata ellen foglal állást, mert az úgy nem sürgős és házilag 1000 korona költséggel meglehetne tenni. Thuróczy Károly dr. perhorreszkálja a házilag munkát, mely látszólag olcsó, de nem sokat ér, és azért drága, mert folytonos javítást igényel. Polgármester szavazásra bocsátja Palásthy és Árpási javaslatát, a közgyűlés ez utóbbit fogadta el. A zabori gránitbánya kibérelésére a kis-sebesi gránitbánya vállalkozója tesz ajánlatot, mely szerint a bányát 3 évre 150 korona évi bérért bérbe veszi és kötelezi magát egész kockát darabonként 60 fillérrel, fél kockát 40 fillérrel, fejkövet 30 fillérrel, szegélykővet fél méterenként 5 koronával, járdakövet 8 koronával □ méterenként és I. oszt. terméskövet köbméterenként 3 koronával szállítani. A városi kavicstelep bérbeadása iránt Morton is adott be ajánlatot, mely szerint tíz évre évi 200 koronáért kiveszi. A szerződésben köteleztetik, hogy a termelés rendszeresen üzendő, és a jelen marhavásártér niveaujánál mélyebben ásni nem szabad. Árpási megjegyzi, hogy ez ma már a negyedik javaslat, melyben a tanács a nyilvános árlejtést mellőztetni javasolja. Ez a törvény szerint nem lehet, úgy látszik, hogy ma csak a Glasner cég kedvéért jöttünk össze. A többség a tanács javaslatát fogadja el. Árpási felelbezz. A Kereszt-utca esatornázását ismét csak házilag fogják rendezni 3180 kor. költség erejéig, melyhez az érdekelt háztulajdonosok 613 koronával járulnak hozzá. Az esküdtkepek egyének névlajstromának összeállítására a polgármester, a főjegyző és Kutvaszer Istvánból álló bizottság küldetett ki.

Sorozás. A szakolcai járással és Szakolca városával befejeződött a vármegyei sorozás. Szakolca városában sorozásra felhivatott 98 egyén, ezekből besoroztatott 9, póttartalékba 4, visszahelyeztetett 47, fegyverképtelen 9, távol maradt 28. — Szakolcai járás: felhivatott 815, besoroztatott 107, póttartalékba 34, visszahelyeztetett 322, fegyverképtelen és törölve 155, távol maradt 192. — Itt adjuk abszolút számokban a vármegye járásainak sorozási eredményét:

	Felhivatott	Újra bevonásra besoroztatott	Póttartalékba	Visszahelyeztetett	Fegyverképtelen	Távolmaradt	Immunitás
Privigyei j.	953	132	25	421	176	105	13
Miavai j.	729	108	40	334	112	135	2
Zsámbokrethi j.	383	97	11	145	64	47	26
Vágújhelyi j.	841	119	44	388	119	168	18
N.-Tapolcsányi j.	585	169	14	204	109	80	52
Nyitra város	236	51	3	51	26	104	80
Pöstyéni j.	491	62	31	229	97	69	23
Szenici j.	880	206	26	282	125	232	8
Nyitrai j.	788	222	25	272	128	135	52
Galgóci j.	596	176	20	203	101	91	36
Vágsellyei j.	669	222	22	239	114	70	13
Érsekújvári j.	612	132	18	259	137	63	41
Érsekújvár város	262	69	7	91	47	45	3
Szakolcai j.	815	108	34	322	155	192	2
Szakolca város	98	9	4	47	9	28	2
Összesen	8938	1882	327	3487	1519	1564	371

Vasuti bejárás. E hó 23-án az érsekújvár—nagysurányi vonalrészét hivatalosan bejárták. A kereskedelemügyi kormány részéről jelen voltak dr. Képesy miniszteri titkár, a vármegye részéről dr. Kostyál Miklós főjegyző, a magy. államvasutak részéről dr. Geduly és Kremer Kajetan főmérnökök, továbbá az érsekújvári polgármester Kukan Imre, Turchányi Ödön főszolgabíró, és az érdekelt közegek előljárói. A bankesziék azon kérelemmel járultak elő, hogy Bankeszín megállóhely létesítsék, mely kérelem azonban technikai és pénzügyi okokból teljesíthető nem volt. A kereskedelemügyi miniszter képviselője kijelentette, hogy a vonal még az ősszel át fog adni a közforgalomnak.

A Nagy-Surány és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet március havi áruforgalmi kimutatása igazán magán viseli egy jól

adminisztrált szövetkezet jellegét. Alig egy-két hó leforgása alatt több mint 900 koronára az üzleti nyereség. Biringer János plebános-helyettes és Zakariás Béla postamestert illeti mindezekért az elismerés, az ő szakértelmük s ügybuzgalmuk következménye ezen szép üzleti eredmény. Az önzetlen buzgó néparatokat melegen üdvözljük!

Tüzesetek. Mult vasárnap virradóra Felső-Kőröskény mellett egy kazal lángra gyult és porrá égett. — Hétfőn délután pedig Kis-Kéren két pajta és több kazal lett a tűz martalékává. A láng már átesapott Craus István orsz. képviselő gazdasági épületeire, s így legnagyobb veszélyben forgott az egész község; de egy odaváló ember merész fellépése folytán, ki az égő zsindeletet a padlásról baltájával kiütötte, a veszély elhárítva lőn.

Helynévváltozások. A belügyminiszter megengedte, hogy Nyitra megye több községei neveiket megmagyarosítsák, illetve régi tót hangzású nevek helyett magyar hangzású nevekkel cseréljék fel és pedig: Zlatnik — Aranyosd, Behinc — Bőfalva, Valaszkabella — Belpatak, Dvornik — Belsődvornok, Brezán — Berzsény, Jeskőfalu — Jaskőfalu, Krestyánfalu — Terestyénfalu, Podola — Leszété, Livina — Léna, Madunic — Vágmedence, Merasic — Merőce, Sztrázsa (szenici járás) — Morvaőr, Nedozser — Nadasér, Nadasóc — Nyitraadás, Nemsic — Nyitraémeti, Pochabán — Pohába, Szvrbic — Szerbőc, Sztrázsa (vágújhelyi járás) — Vágőr, — Turcsánka — Turcsány, Veszele — Vígvarás, Zslkóc Zsók. — Megengedni hát megengedte, de valljuk be, hogy egynehányánál éppenséggel nem ártott volna, ha meg nem engedi.

A hengegő poroszok. A francia-német háborúban történt, hogy egy porosz sebesült nagyon rimánkodott egy bajor katonának, hogy vigye ki a tűzvonalból s vigye a legközelebbi mozgó lazarethig, hol sebet bekötik. A bajor kérde, mi baja. A sebesült megmutatja mindkét lábát, mely erősen vérzett, s amiatt nem tudt lábára állami. A bajor megkönyörült rajta, felkapta hátára és kivitte a tűzvonalból. Utközben azonban egy eltévedt golyó kioltotta a sebesült életét, anélkül, hogy az irgalmas samaritánus észrevette volna. Megérkezvén céljához leteszi az orvos előt, hogy vizsgálja meg a sebesültet. Az orvos megnézi s figyelmezteti, hogy hiszen itt már nincs szükség segítségére, mert már régen meghalt. A bajor ránéz s látja, hogy az orvosnak igaza van. Azután boszankodva jegyzi meg: — Igen, a porosz az mindig hengeg. Velem azt akarta elhitetni, hogy csak a lábán sérült meg, s azalatt már régen meg van halva.

A lelkes, jegyző urak és községi elöljáróságok figyelmébe. A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület a földmívelésügyi m. kir. miniszterium anyagi támogatásával kigazdálk részére, gazdasági ismereteik gyarapítása céljából tanulmányi kirándulást rendez, valamelyik állami földmives iskolába. A kirándulásban való részvételre jelentkezhetik a vármegye bármelyik kigazdájára. Az összes résztvevők száma 80-nál nagyobb nem lehet. A vasuti utazás összes költségeit, valamint az élelmezési költségeket a földmives iskolában való tartózkodás alatt az egyesület fedezi, az utközben való ellátásról azonban minden résztvevő maga tartozik gondoskodni. A kirándulás határideje úgy lesz megállapítva, hogy az ne essék a nagy munkaidőbe. A jelentkezők felvételénél azon községek fognak előnyben részesülni, honnan legnagyobb a jelentkezők száma. A jelentkezések május hó 3-áig a Nyitra megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalához küldendők.

Közgazdaság.

A Trieszti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 7-én tartott 68-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1899. évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1899. december 31-én érvényben volt életbiz-

tosítási tőke összegek 483,973,169 korona és 56 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19,724,336 korona 19 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaleka 10,003,809 korona 90 fillérrel 124,700,392 korona 59 fillérre emelkedett.

A tőzbiztosítási ágban a díjbevétel 18,128,170 korona 40 fillér volt, miből 7,728,542 korona 64 fillér viszontbiztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10,399,627 korona 76 fillérre rugott, mely összegből 6,482 korona 91 fillér mint díjtartalek minden tehertől meuten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 74,455,970 korona 86 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 7,730,895 korona 18 fillért, ebből viszontbiztosításra fordítottatott 3,346,580 korona, úgy hogy a tiszta díjbevétel 4,384,315 korona 18 fillérre rugott, mely összegből 2,549,074 korona 44 fillér helyeztetett tartalékba.

Károkkert a társaság 1899-ben 28,174,407 korona 04 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 661,663,927 korona és 90 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 123,186,550 korona 69 fillér esik, mely összeget a társaság 181,032 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,034,239 korona 11 fillérre ruagnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 2,507,733 korona 74 fillér külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kihasított 413,251 korona 38 fillérrel 8,624,239 korona 11 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek előrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 153,073,167 korona 61 fillérről 162,608,919 korona 18 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	29,782,502 kor. 61 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	14,246,324 " 74 "
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1,466,107 " 90 "
4. Értékpapírok	103,401,469 " 49 "
5. Tárcaváltók	814,150 " 26 "
6. A részvényesek biztosított adós levelei	7,350,000 " — "
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	5,548,364 " 18 "
Összesen	162,608,919 kor. 18 fill.

Ezen értékekből 42 millió korona magyar értékekre esik.

Amint a jelentésből kitűnik, a társaság a betöréses lopás elleni biztosítás üzemet is felvette ügykörébe. Erről a legközelebb szétküldendő körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

CSARNOK.

Adatok az egyházmegye történetéhez.
A puchói róm. kath. plebánia.

Ch. J. dr.
II.
1674-ben Frideczky János foglalta el a plebániát. Thökölyi felkelése idejében aligha volt nyugodt maradása, mert a lutheránusok ismét tulajdon pástort kaptak Coledanus Jónás személyében. Különbösen mit mivel itt Frideczky, milyen sikerrel fáradozott a lelkek megmentésén, adatok hiányában nem mondhatjuk: hogy azonban becsülettel állta meg helyét, kezeskedik a más honnan ismert buzgósága, kötelességérzete. 1686-ban illavai plebános lett. Valljon teljes-e a közte és Nozdroviczky között itt működött plebánosok általunk nyújtandó sorozata, nem tudjuk; mert a plebánia összes régi iratai 1779-ben elégték. 1691-ben Veszeley János Ignác a plebános. Eredetileg esztergomegyházmegyei pap volt 1664—1667-ig unini, majd felbári; 1669-ben modori, 1675-ben bogdánói, 1680-ban várnai plebános, innen pedig puchói. 1693-ban nyitrai kanonok

lett, majd c. zimonyi apát és mint aranyimés 1709-ben fejezte be életét. Simoncsics János csak pár hónapig működhetett itt; 1693. júliusban már dubnici pap. Talán közvetlenül követte Kresztyeny János, ki 1698. május 25-én jelen volt a pruszkai és horóci harangok Matyasovszky püspök által történt felszentelésén Pruszkán. 1689-ben illavai káplán volt, s Dubniczai nemcsak hogy elferdíti nevét „Krisztenczi“-re, de abban is téved, hogy Frideczky elődjéül teszi. 1704-ben menekülnie kellett a tölkelők elől, és a plebániát Major Pál lutheránus predikátor foglalta el. Nem

is tért többé vissza; mielőtt a katolikusok ismét felül felül kerekedtek volna, a halál kiszóltotta az elők sorából.
Ezután Nozdroviczky István Ágoston következett, ki előtt gyászkep tárult fel, midőn előjárósága meghagyásából 1709-ben átvette a javadalmat. A különben népes plebánia területén hat-hét kath. lelket talált, s miután a templomot csak 1710-ben kapta vissza, egy évig a Marczibányi család kastélyában végezte az isteni tiszteletet. A nagy paphiány folytán még a felső-kooskői és bellusi plebániákat is az ő gondjaira bízta;

THIERRY A.
mell- és gyomor-balzsamát
(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca“-védjeggyel van ellátva. Félülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kintőn hat és sebet gyógyít.
Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.
Thierry A. centifoliakenőcse
(csodakenőcseknek nevezik)
utólérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu mindenféle seb gyuladásánál.
Próbátéveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.
Óvakodjanak utazatóktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett hazi kenőcsöket s más effeleket.
Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Prograda, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.
Prospektus ingyen és bérmentve.
E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utazatókat a törvény üldözi.
57474

Isisgea, Dordogne, Kopenhaga, fabriken iarna. Milánó, A. Bertoloni. Malmo, Sevrige, Apot. Lejonet. Nantes, Pharmacie C. Fredet. Nápoly. Palermo. Paris, Pharmacie française, 1 & 2. Place de la République. Pharmacie Daproy, 11. Rue des francs Bourgeois. Praga. Róma. Corso. Agenzia del Politecnico. Roubaix, Pharmacie F. Gorrath. Sarajewo. Szeged. Temesvár. Triest. Velence. Vienne. Zúrieh.
Csak ezzel a törvényszéknél bejegyzett védőjeggyel valódi.

KRAUSE JÓZSEF
templomberendezési műterme
Selmebánya (Hontmegye). 50-52.

Dús választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Mindennemű oltárok, szószékek, Úrkoporsók stb. megrendelés szerint saját jól berendezett műhelyemben bármely styl és rajz szerint eszinosan, szolidan és a legutányosabban készíttetnek el.
Elvállalom régi oltárok, szobrok, szószékek, keretek stb. valamint egész templomok belső berendezését, alapos ujtását, festését, márványozását és aranyozását, ugyszintén azoknak átalakítását; mindezek nem mások közreműködésével, de saját műhelyemben készülnek.
A templomokban eszközölt munkákról az árjegyzékeimben kitüntetett elismerő okiratok, (melyek bárki által megtekinthetők) szolgálnak bizonyítékkul.

- A többi között a következő munkákat végeztem:
- Steffultó (Hont m.) Oltárok ujtva, a templom festve és új gyóntató-szék.
 - Léva. (Bars m.) Templom festve, egyes oltárok ujtva és 4 db. új Cherubin.
 - Léva. Zárda-kápolna festése és egy új góth-stylű oltár.
 - Léva. Kórház-kápolna újiból festése és oltár ujtva.
 - Selmebánya. (Hont m.) Kalvárián a keresztjáró ut, valamint az ottani templomok megújítása.
 - Selmebánya. Katarina-templom részére egy új mellékoltár.
 - Selmebánya. Erzsébet kápolna részére egy tölgyfából készült góth-stylű oltár.
 - Selmebánya. Havi boldogasszony-templom részére egy góth-stylű oltár.
 - Vihnye. (Bars m.) A fő- és 2 mellékoltár szentségtartója ujtva.
 - Hont-Besenyő. (Hont m.) Két oltár és egy szószék ujtva.
 - Alsó-Almás. (Hont m.) Egy új római stylű főoltár, gyóntató-szék és templom festése.
 - Ipolyságh. (Hont m.) Egy Lourdi és egy Jézus szent Szive oltár stb. serral.
 - Hosszufalu (Nyitra m.) A templom festve és oltárok s szószék ujtva.
 - Egeg. (Hont m.) Egy új Lourdi és egy Jézus szent Szive oltár.
 - Vámos-Ladány. (Bars m.) A templom festve és egy új Lourdi oltár.
 - Repistye-Váralja. (Bars m.) Egy új góth-stylű oltár.
 - Zsarnóca. (Bars m.) Kalvária kápolnájába egy Jézus szt. Szive oltár.
 - Nagy-Szuha. (Gömör m.) Egy új Jézus sz. Szive szobra.
 - Tesmag. (Hont m.) Egy új és egy régi oltár ujtva.
 - Kemence. (Hont m.) Egy oltár és szószék ujtva, a templom festve és egy új Lourdi oltár.
 - Bélabánya. (Hont m.) Egy fő és két mellék új oltár és a templom festve.
 - Hodrusbánya. (Hont m.) Oltárok ujtva és a szentély festve.
 - Pozsony-Beszterce. (Pozsony m.) Egy új feltámadás.
 - Garam-Rév. (Bars m.) Egy Lourdi oltár ujtva és a templom festve.
 - Tővis. (Zólyom m.) Egy új szent sir.
 - Zaluzsány. (Gömör m.) Egy új Jézus szt. Szive oltár.
 - Dalmad. (Hont m.) Egy új főoltár, Nep. sz. János köszöbor és a templom festve.
 - Jakabfalva. (Zólyom m.) Egy új góth stylű mellékoltár.
 - Úrmény. (Nyitra m.) Egy sz. József szobor állvánnyal.
 - Nagyvárad. (Bihar m.) A kórház kápolnája részére egy új főoltár.
 - Magaslak. (Hont m.) Két új mellékoltár és keresztjáró ut.
 - Szt-Antal. (Hont m.) Egy szent sir és egy nagy zászló.
 - Aranyosmaróth. (Bars m.) Egy új Jézus szt. Szive szobra állvánnyal.
 - Szélakna. (Hont m.) Ot oltár, egy szószék ujtva és egy új szt. sir.
 - Lesenye. (Hont m.) Egy új Lourdi és 1 új Natália szobor.

azonban csakhamar (1711-ben) dubnici javadalomra helyezték át.¹⁴ Apáthy István Bélic vagy Mitieről jött ide. Ez időben a lednici uradalmat felerészben a kir. fiscus, a másik felerészben pedig a Matyasovszky család bírta, és így teljes egészében kath. befolyás alá jutott. Ezen körülmény okvetlenül előnyösen hatott a plebános munkálkodására, de még sem szült valami fényes eredményeket a térítés mezején. A protestánsok ritka esőkönyös ellentállást fejtettek ki. Midőn Apáthy 1718-ban Nyitra-Zsámbokrétre távozott, Ambrus István előbb roszinai lelkész foglalta el helyét. Ez is egyszersmind a f.-koeszkői plebániát is kezelte. Innen Bittsére ment, hol 1721-ben más világra költözött. 1719-ben már Tamasovics András vezeti a plebániát, ki különben azelőtt már két plebánián dicsérettel működött t. i. Bel-luson (1711—15.) és Lukin (1715—19). Még luki-i plebános korában kölcsönzött Puchó mezővárosnak 200 frtot, melylyel, végrendelet nélkül elhalálozván, a püspök úgy rendelkezett, hogy misealapítványnak maradjon lelke üdvéért a városnál, mely összeg után járó kamatot a rév jövedelméből tartozott fizetni. A misék száma 24-ben lett megállapítva. A város ebbeli fassziója 1720-ki jun. 20-ról van kelteve. Ebből azt is megtudjuk, hogy akkor már Rehorovszky Márton volt plebános és Tamasovicsról, természetes, mint megholt-ról tétetik említés.¹⁵ Rehorovszky A.-Szucsról jött, s 1728-ban Illavára ment át.¹⁶

Utódja Lehozky András szül. Ribényben, Trencsénmegyében 1696. szept. 29-én. Középis-koláit Nyitrán, a teológiát Bécsben mint pázmánita végezte. 1724-ben felszenteltetvén, rövid káplánkodás után nagy-szlatinai plebános lett, honnan Puchóra jött. Matyasovszky László, a lednici vár ura, buzgólkodása folytán 1733-ban Puchón és a puchói völgyben jézustársasági atyák missziókat tartottak, melyek a kath. egyházra bő gyümölcsöt termettek.¹⁷ Bizonyosan csak terhe-sebb munkát keresett Lehozky, midőn lemondván javadalmáról 1736-ban tábori lelkésznek ment. Hét évi fárasztó munka után, visszatérvén az egyházmegyébe 1743-ban berencsi, 1752-ben üregi plebános lett, végre 1753-ban nyitrai kanonok. Meghalt 1772-ben mint gradnai főesperes.¹⁸

(Folyt. köv.)

¹⁴ Vagner J. Adalékok 272 l.

¹⁵ U. o. 275 l.

¹⁶ Vagner J. i. m. 295 l.

¹⁷ Liber Ecclesie Pruzskeusem concernens.

¹⁸ Visitatio Gusztinyiana 1766. I. l.

¹⁹ Vagner J. i. m. 298 l.

²⁰ Visitatio Gusztinyiana Provoc. N. 9.

²¹ Vagner J. i. m. 317 l.

²² Kazy Hist. Univ. Tyrnav. 266 pg.

²³ Vagner J. i. m. 322 l.

Nyílt tér.

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Ez uton is akarjuk mély köszönetünket s hálánkat nagyságos Rakovszky Geyza képviselő urnak kifejezni, a ki kegyes volt Turnán építendő r. kath. iskolára 200 azaz kétszáz koronát adományozni. Az Úr Isten jutalmazza meg e nemes tettéért.

Kelt Turnán, 1900. épi ápril hó 24.

Csulen Mihály,
iskolaszéki elnök.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon t. jóbarátaink és ismerőseink, kik feledhetetlen emlékü jó férjem, illetőleg drága atyánk elhunyt alkalmából a végtiszteség megadásánál megjelenni szivesek voltak, vagy részvétnyilatkozataik által fájdalunkat enyhíteni törekedtek, fogadják megtört szivből fakadó őszinte meleg köszönetünket.

Nyitra, 1900. ápril 24.

Özv. Füssl Jánosné
és családja.

Zoboron, Aranyhegyen, a LÁNG-féle NYÁRILAK,

mely egészen ujonnan helyreállítva, 3 szoba, 1 fedett, tágas, üveges veranda, konyha, cselédszobából és a szükséges mellékhelyiségekből áll, az egy holdas gyümölcs és diszkert használatával együtt a folyó idényre kiadó.

Közelebbi felvilágosítás Sevcsik Gáspár t. bírónál nyerhető.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb tőlünk megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek **felét pénznyereménnyel** huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben **tizenhárom millió 160,000 korona** lesz kihuzva és az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz: egy nyolcad ($\frac{1}{8}$) frt — **.75** vagyis **1.50** korona egy negyed ($\frac{1}{4}$) " **1.50** " **3.—** " egy fel ($\frac{1}{2}$) " **3.—** " **6.—** " egy egész ($\frac{1}{1}$) " **6.—** " **12.—** "

utánvét mellett vagy az összeg **előzetes be-küldése** ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megendeleketek eredeti sorsjegyekre, tekintettel arra, hogy a huzások f. é. május hó 17. és 18-án lesznek

f. é. május hó 17-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest, V., Váci-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Tarsa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben } utánvételezni kérem } A nem tetsző törlendő. }
postautalvánnyal küldöm.

Pontos cím

Triesti általános biztosító-társulat.

KIADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi-biztosítási ág (1899.)

BEVÉTEL

	korona		fil.		korona		fil.		korona		fil.	
I. Kárfelelősség: (beleértve a kárfelelői költségeket):												
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6624316	99										
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	3662992	44			10187809	45						
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):												
1. Szervezési költségek (a folyó számlával teljesen fedezte etc.)	—	—										
2. Jutalékok	1799707	52										
3. Folyó igazgatási költségek	1585551	79										
4. Adók és illetékek	1261788	28			4651047	59						
III. Leírások és egyéb kiadások:												
1. Leírások ketes követelésekre	7065	50										
2. Árfolyamveszt. pénznemek, és külföldi váltókban	40805	80										
3. Járulékok kamat és átutalások a hivatalnokok ellátási pénztárába	266114	—			513985	50						
IV. Tartalék függő károokra:												
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	899078	79										
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontb. részét	1700259	—			2599287	79						
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:												
1. Díjtartalék:												
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6482000	91										
b) Szállítmánybizt. lev. a viszontbiztosítók részét	848815	44										
2. Tőke-ittelt nyereségtartalék	7330816	85										
3. Az értékpapírok árfolyam tartaléka	2635000	—										
4. Ketes követelések tartaléka	3179852	61										
5. Ketes követelések tartaléka	80000	—			13215488	96						
VI. Évi üzleti nyereség					1329952	98						
Összesen:					32297062	05						

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Élethbiztosítási ág (1899.)

	korona		fil.		korona		fil.		korona		fil.	
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:												
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	6571525	06										
2. Élelesi esetre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1083751	05			7980158	93						
3. Járadék biztosítások	324877	82										
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét					1982497	56						
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak					408135	28						
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):												
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	—	—										
2. Szervezési költségek	1205683	05										
3. Folyó kezelési költségek	1376566	28										
4. Rehabilitációs jutalékok	468868	46										
5. Orvosi költségek	172290	83			3270328	62						
6. Adók és illetékek	—	—			391983	91						
V. Leírások és egyéb kiadások:												
1. Leírások ketes követelésekre és ingatlanra	5817	28										
2. Értékpapírok után folyósított árfolyam-veszteség	2106417	16										
3. Árfolyamvesztés pénznemekben és külföldi váltókban	36767	98			2148302	87						
VI. Függő károkat tartaléka:												
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1031015	34										
2. Élelesi biztosítások, levonva a viszontbizt. részét	235978	34										
3. Járadék biztosítások	11482	28			1268475	96						
VII. Biztosítási alapok állása a számadási év végén:												
1. Díjtartalék:												
a) Haláles. szóló és vegy. bizt., lev. a viszontb. részét Kor. 105.280.101:12												
b) Élelesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	9.575.932:30											
c) Járadék biztosítások	3.954.229:48			118810262	90							
2. Díjtartalék												
a) Haláles. szóló és vegy. bizt., lev. a viszontb. részét Kor. 5.010.076:01												
b) Élelesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	302.767:41											
c) Járadék biztosítások, lev. a viszontbiztosítók részét	17.38:27			5330129	69							
3. Külön tartalék a kamatlat esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	590000	—										
4. Tőke-ittelt nyereségtartalék	2625000	—										
5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kieg.-tartalék	50313:5	13										
6. Ketes követelések tartaléka	80000	—										
7. A biztosítottak osztalékajlaja a kamatokkal együtt	1699443	62			134105771	83						
VIII. Évi üzleti nyereség					1576853	68						
Összesen:					153081602	67						

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1899. december 31-én.

TEHER

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.			korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	A részv. adósságváltozatok a tőke be nem fizett részéről	3675000	—	3675000	—	7350000	—	1	Alapítók	5250000	—	5250000	—	10500000	—
2	Készpénzkezelés az int. igazgatóságai s főkönyveik Rendelkezésre álló pénzeszközök, s takarékpénzt.	1139016	89	294303	56	1433350	45	2	Tőke-ittelt nyereségtartalék	2625000	—	2625000	—	5250000	—
3	Ingatlan birtok:	533481	87	157895	72	691376	59	3	Tartalékalap az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	4179652	61	2578601	88	6758253	99
4	a) Városi ingatlanok	—	—	1250000	—	1250000	—	4	b) Kiegészítő tartalék	—	—	2578601	88	2578601	88
5	b) Mezőgazdasági birtokok	2258000	—	—	—	2258000	—	5	Tartalék ketes követelések fedezésére	80000	—	80000	—	160000	—
6	c) Epeutó alatti házak	—	—	1720000	—	1720000	—	6	a) Díjtartalék folyó biztosításokra dec. 31-én az A mérlegben	7330816	85	—	—	7330816	85
7	d) Triestben [Via Carintia]	—	—	280386	21	280386	21	7	b) Díjtartalék a B mérlegben	—	—	118810262	90	118810262	90
8	e) Milanóban [Piazza Cordusio]	—	—	1737432	14	1737432	14	8	c) Külön alap a kamatlat esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	5330129	69	5330129	69
9	a) Állami és más értékpapírok	9842667	91	92820765	98	102663433	89	9	3. Külön tartalék a kamatlat esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	590000	—	—	—	590000	—
10	b) Folyó kamatok	319154	37	618881	14	938035	51	10	4. Tőke-ittelt nyereségtartalék	2625000	—	—	—	2625000	—
11	Váltak a tárczában	814150	26	—	—	814150	26	11	5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kieg.-tartalék	50313:5	13	—	—	50313:5	13
12	Jelzálog-kölcsönök	—	—	11197034	26	11197034	26	12	6. Ketes követelések tartaléka	80000	—	—	—	80000	—
13	Kölcsönök értékpapírokra	1468107	99	—	—	1468107	99	13	7. A biztosítottak osztalékajlaja a kamatokkal együtt	1699443	62	—	—	1699443	62
14	Kölcsönök saját életbiztosítási kötvényeinkre	—	—	14240324	74	14240324	74	14	Összesen:	1375888	84	1576853	68	32297062	05
15	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	790853	63	82172	76	873026	39	15	A jövő években lejárandó tőz.	—	—	—	—	—	—
16	Maradvány az intézet főkönyveinek számláiból	2839563	06	456923	85	3296486	91	16	Biztosítási díjak	—	—	—	—	—	—
17	Maradvány az A mérleg folyó számláiból	—	—	2909776	89	2909776	89	17	Összesen:	34699429	06	146928098	14	181627522	20
18	Adósság különböző címek alatt	1082346	99	48704	87	1131050	86	18							
19	a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	5026656	09	4393571	92	9420227	11	19							
20	b) Letét: Ó Felsége jubileuma alkalmából tett alapítvány	100000	—	—	—	100000	—	20							
21	c) Letét: Besso József alapítvány	12000	—	—	—	12000	—	21							
22	d) Letét: Calabi R. alapítvány	6000	—	—	—	6000	—	22							
23	e) Letét: Goldschmidt alapítvány	6000	—	—	—	6000	—	23							
24	Butorzat és vasazék a társ. összes hivatal. czégtáblák papír- és nyomt. az összes rakt.	—	—	—	—	—	—	24							
25	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—	25							

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Dr. Levi J., Gróf Papadopoli Miklós, Romanin Jacur Manó, Viyante Fortunat. A vezértilkár: Richetti Ödön. Magyarországi vezérügynökség: Steinhardt, Poór.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betöréses lopás ellen való biztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A nyitrai főügynökség: NYITRAI HITELBANK.

Első osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészen földoldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

NYITRAI GÁZMŰVEK.

Alulírt légszszmüvek ezennel tisztelettel tudatják a fogyasztó közönséggel, hogy

f. évi május hó 1-től

kezdve az

„ipar légszsz“

ára köbméterenként **22 fillérrel** leszállítottot.

„Ipar légszsz“ alatt értendő a gázmotorok, főző- és fűtőkészülékeknel használt gáz.

Az „ipar légszsz“ fogyasztására nézve egy külön **gáz-mérő** felállítása szükségesletik.

Netáni kérdések az itteni gázmüvek irodájába intézendők.

Tisztelettel

NYITRAI GÁZMŰVEK.

WEIGL ANTAL

papi és polgári szabó NYITRÁN.

Ajánlja jól berendezett **legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát**, valamint

férfiszabó-műhelyét,

melyben úgy **egyházi** mint **világi** urak számára mindennemű ruhát, ugymint **téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, cimádákat, mucetumokat és biretumokat stb.**

4-5.

izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

melyek főelőnyei: préselt acéllemez-állvány, tégelyacél-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztithatlan szerkezet, továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 löerejű gőzcséplő-készleteit, Sack-rendszerű, acélöntésű ekefővel ellátott **ekéit**, „Boni“-féle kéttengelyű **eketalyigáit**, járgányos cséplő-készleteit, szecskavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével **megvontuk** és azokat ezennel **hatálytalanoknak nyilvánítjuk**. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a **közönség** tévútra vezetessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását **kérjük** s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Képviselő: Hirschmann Kristóf, Pozsony.

4-10.

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas-kálit,
kénsavas-ammont,

KOVASAVAS-KÁLIT,

(dohánytrágyázásra)

KÉNPORT, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)
RÉZGÁLICOT, 98—99%
legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.